

Ontwerp-plan Peelvenen Leegveld

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 15 mei het 'ontwerp-inpassingsplan en ontwerp projectplan Waterwet voor PAS Leegveld te Deurne' vastgesteld. WBdP heeft deelgenomen aan de projectgroep die het plan heeft opgesteld, met provincie, waterschap en diverse belanghebbenden.

Nieuwe natuur aan westkant Deurnese Peel wordt vernat

Het plan Leegveld is erg belangrijk voor de Peel. Met dit plan wordt namelijk het grootste deel van de geplande nieuwe natuur aan de westkant van de Deurnese Peel gerealiseerd.

Landbouwgronden worden daartoe door de overheid aangekocht. Het plan voorziet vervolgens in de omvorming van de voormalige landbouwgronden naar natuur. Die gronden worden dan zo veel mogelijk vernat. Er is nu namelijk een veel te groot verschil tussen de winter- en de zomerwaterstand in de Peel. (Die waterstandsfluctuatie wordt overigens in een droge zomer zoals de huidige nog versterkt door de beregeningen uit grondwater die -veelal zonder vergunning Wet natuurbescherming- rondom de Peel plaatsvinden.)

Doordat i.h.k.v. Plan Leegveld de waterstand rondom de Peel verhoogd wordt, zakt het water in de Peel minder snel weg. De waterstand kan daar dan stabiel worden, wat cruciaal is voor het bereiken van de beoogde hoogveenregeneratie.

De nieuwe natuur die i.h.k.v. het Plan Leegveld wordt verworven en ingericht, is te zien op het kaartje hier rechts boven.

Niet alle nieuwe natuur is op het kaartje aangegeven. Een deel ervan is eerder al verworven (maar moet nog worden ingericht). Een ander deel wordt later nog aangekocht. Dat gebeurt dan echter zonder dat er de mogelijkheid is om de gronden te onteigenen (daarin is nu wel voorzien).

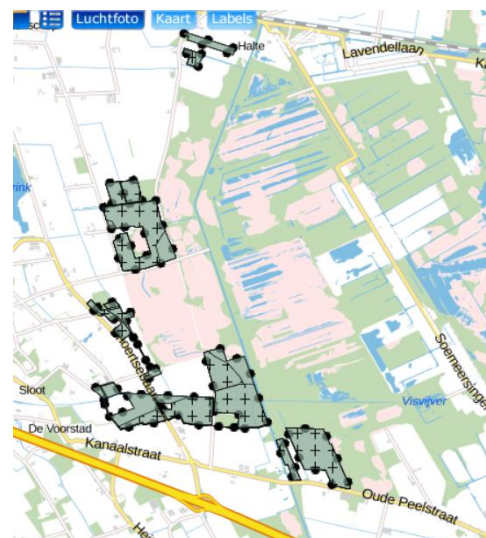
Daardoor kan het na de uitvoering van Plan Leegveld heel lang gaan duren voordat alle nieuwe natuur aan deze kant van de Peel wordt gerealiseerd.

Het Plan Leegveld had niet op deze manier beperkt moeten worden. De Peel heeft alle gronden heel hard nodig! Er had eigenlijk zelfs veel meer nieuwe natuur begrensd moeten worden om de waterstand in de Peel echt afdoende te kunnen verbeteren. (WBdP heeft dat in 1993 laten zien met haar visie 'De Verheven Peel'.)

Bij mitigerende maatregelen beter ophogen dan draineren

De nieuwe, plus de bestaande natuur wordt met kades (dijken) in compartimenten verdeeld. Zie de figuur op de volgende pagina.

Per compartiment wordt de waterstand tot een bepaalde stand verhoogd. In de nieuwe natuur zal dat binnen enkele jaren gebeuren, om zo snel mogelijk de hierboven genoemde hydrologische tegendruk aan de Peel te kunnen geven. In de bestaande Peel zal de waterstand geleidelijk aan (zo'n 5 cm per jaar) worden verhoogd, opdat de fauna en vegetatie de veranderingen bij kunnen houden.

Met een hydrologisch model is uitgerekend wat de vernatting voor voordeel zal opleveren voor de Peelnatuur, maar ook of en in hoeverre er door die vernatting natschade zal optreden in de blijvende landbouwgronden.

In de projectgroep was afgesproken dat die natschade zou worden gemitigeerd door het aanbrengen van peilgestuurde drainage. Omdat die drainages volgens het hydrologisch onderzoek echter het vernattingsresultaat in de Peel verminderen, hebben WBdP en Staatsbosbeheer (SBB) er met succes voor gepleit dat er bij de percelen met natschade ook voor gekozen kan worden om de grond op te hogen. Dan is dat natuurnadeel er niet. De agrariërs kunnen de benodigde grond krijgen uit het project, omdat van delen van de nieuwe natuur de te voedselrijke bovenlaag zal worden afgegraven.

Zo weinig mogelijk kades in de bestaande Peel

Vergeleken met de Grote Peel en de Mariapeel is de Deurnese Peel minder druk bezocht. Het gebied is ongerepter. Er valt nog 'wildernis' te beleven en er is rust voor de Peelnatuur. Het aanbrengen van compartimenten kan dat karakter flink aantasten, omdat de kades als toegangswegen gebruikt kunnen gaan worden. De rust wordt dan aangetast. WBdP heeft er daarom in de projectgroep voor gepleit om in de Peel met kades heel terughoudend te zijn en ze alleen aan te leggen bij een heel duidelijk hydrologisch voordeel. Door de inbreng van WBdP en SBB is er bovendien voor gekozen dat de kades in de bestaande natuur veel smaller worden dan in de nieuwe natuur en dat ze in de Peel alleen handmatig (met bosmaaiers) boomvrij gehouden mogen worden.

Zienswijze WBdP betreffende ontwerp-plan

Op 28-6 heeft WBdP een zienswijze ingediend bij de provincie betreffende het ontwerp-plan Leegveld. Onze bedenkingen betreffen de volgende punten:

Nog niet overtuigd van het nut van alle kades in de Peel

In de projectgroep is het voor- en nadeel van kades in de bestaande Peel tegen elkaar afgewogen en is mede door inbreng van WBdP het aantal kades verminderd t.o.v. eerdere planversies. Toch heeft WBdP bij sommige van die kades nog twijfels, betreffende het hydrologisch nut en ook de praktische uitvoerbaarheid er van.

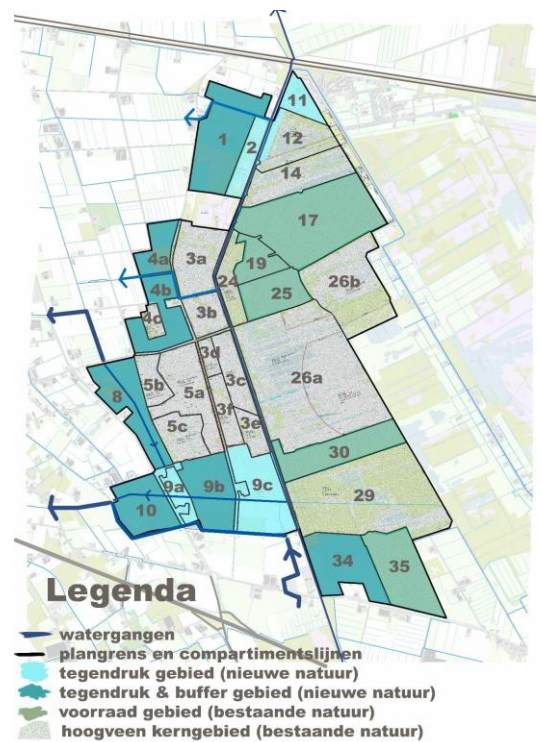
Bezwaar tegen de manier van bosverwijdering in de Peel

In het plan is voorzien in het verwijderen van ongeveer 80 ha bos in vnl. het zuidelijk deel van de Deurnese Peel.

WBdP heeft in haar zienswijze kenbaar gemaakt er bezwaar tegen te hebben indien dat in één keer machinaal gebeurt en als de bomen uit het gebied worden afgevoerd. Eerdere bosverwijdering uit de Peel heeft ons namelijk geleerd dat daarbij (vooral bij het afvoeren van het hout) de kwetsbare veenbodem beschadigd wordt. Dit is zeer schadelijk voor het gebied, omdat daardoor het veen oxideert en voedselrijker wordt.

Volgens het plan is de bosverwijdering o.a. nodig, omdat t.g.v. de vernatting geschikt biotoop voor bepaalde soorten (o.a. Blauwborst en heidesoorten) zal verdwijnen. Omdat echter die vernatting in de Peel geleidelijk zal gebeuren, kan volgens ons ook de bosverwijdering geleidelijk worden uitgevoerd.

Het deels verwijderen van boomopslag is volgens WBdP slechts nodig waar het bos na de vernattingsmaatregelen niet vanzelf afsterft. Als er gezaagd wordt, heeft o.i. het open houden van de plekken die nog (redelijk) open zijn prioriteit. Er dient geen bos verwijderd te worden op plekken waar het na de vernattingsmaatregelen nog zo droog zal blijven dat het steeds weer terug zal komen. Boomopslag dient bovendien geleidelijk aan verwijderd te worden, niet machinaal en zonder het hout uit het gebied af te voeren.

Bedenkingen bij het verondiepen van plassen met houtsnippers

Op de maatregelenkaart staat aangegeven dat meerdere waterplassen in de Deurnese Peel verondiept zullen worden met houtsnippers. Daar zet WBdP grote vraagtekens bij. Bij het transporteren van het hout naar die plassen is er een groot risico op beschadiging van de kwetsbare veenbodem. Daar komt bij dat WBdP bezwaar heeft tegen die bosverwijdering op zich (zie hierboven).

De plassen, zeker die in het centrale deel van de Peel, zijn belangrijk voor vogels. Bovendien bevindt zich in sommige plassen al hoogveen(achtige) vegetatie. De waterplassen in de Peel zijn daarnaast ook belangrijk voor het landschap en de cultuurhistorie.

De maatregel betekent een forse ingreep in het gebied en er is nog weinig kennis over in hoeverre het bijdraagt aan de hoogveenvorming.

Volgens WBdP zou hooguit begonnen kunnen worden met één kleinere plas. Daarna dient het resultaat meerdere jaren gevolgd te worden, voordat eventueel besloten kan worden om het ook voor andere plassen uit te voeren.

Nog overleg

WBdP heeft met de aannemer HasKoning, het Waterschap en SBB afgesproken dat er betreffende onze zienswijze nog overleg en terreinbezoek zal plaatsvinden, waarna de werkzaamheden eventueel aangepast zullen worden.

Meer weten?

Meer over het Plan Leegveld weten? Ga dan naar <http://www.brabant.nl/ontwerp/pas/leegveld>. Daar is onder 'documenten' aan de rechtse kant van het scherm het hele ontwerpplan Waterwet, incl. bijlagen in te zien.

Steun Werkgroep Behoud de Peel

Stichting Werkgroep Behoud de Peel is voor haar inkomsten hoofdzakelijk afhankelijk van giften en donaties. De financiële situatie van de stichting is kritisch. De laatste jaren is het financiële resultaat ondanks zuinig beheer steeds negatief en wordt ingeteerd op de reserves. Extra ondersteuning is zeer welkom.

Stichting Werkgroep Behoud de Peel, Lavendelheide 27, 5754 EA Deurne
0493-319610 www.wbdp.nl info@wbdp.nl NL25 TRIO 0338 4953 47